

Vote sur la motion 2

De Vott fänkt un. De Quorum ass erreecht. Vote par procuration. An dann ass de Vott ofgeschloss.

D'Resultat vum Vott ass: 3 Jo-Stëmmen, 55 Nee-Stëmme bei 2 Abstentiounen. Dës Motioun ass also ofgeleent mat 55 Nee-Stëmme géint 3 Jo-Stëmme bei 2 Abstentiounen.

Ont voté oui : MM. Sven Clement, Marc Goergen et Ben Polidori.

Ont voté non : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp (par M. Laurent Mosar), MM. Maurice Bauer, Jeff Boonen, Alex Donnersbach, Emile Eicher, Félix Eischen (par Mme Diane Adehm), Paul Galles, Christophe Hansen (par M. Paul Galles), Max Hengel, Mme Françoise Kemp, M. Marc Lies (par Mme Françoise Kemp), Mmes Octavie Modert, Nathalie Morgenthaler, MM. Laurent Mosar, Marc Spautz (par M. Max Hengel), Charel Weiler (par M. Michel Wolter), Mme Stéphanie Weydert, MM. Claude Wiseler, Michel Wolter et Laurent Zeimet ;

Mme Barbara Agostino, MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mmes Simone Beissel, Corinne Cahen, MM. Luc Emering, Fernand Etgen, Patrick Goldschmidt, Gusty Graas, Mmes Carole Hartmann, Mandy Minella, Lydie Polfer (par M. André Bauler) et M. Gérard Schockmel ;

M. Dan Biancalana, Mmes Taina Bofferding, Liz Braz, Francine Closener, M. Yves Cruchten, Mme Claire Delcourt (par Mme Taina Bofferding), MM. Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen et Mme Paulette Lenert (par M. Yves Cruchten) ;

MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup, Mme Alexandra Schoos et M. Tom Weidig ;

MM. François Bausch, Meris Sehovic, Mmes Sam Tanson et Joëlle Welfring.

Se sont abstenus : MM. Marc Baum et David Wagner.

Motion 3

An da komme mer zu der nächster Motioun, och nach eng Kéier vum Här Goergen. Här Goergen, Dir wëllt och bestëmmt duerno schwätzen. Dann ass dat emol esou aktéiert. Wie schwätzt gär heizou, wien hält d'Wuert? Den Här Bauer, d'Madamm Braz, d'Madamm Welfring. Ok, dat wär et emol bis elo. Här Bauer, fänkt un!

M. Maurice Bauer (CSV) | Merci villmools, Här President. Och dës Motioun géif ech menger Fraktioun proposéieren ofzeleenen, aus dem ganz einfache Grond ... Ech mengen, déi zwee Ministeren hu ganz kloer gesot, wéi vill Gesprächsbereitschaft, datt si gewisen hunn a weisen, och fir d'Zukunft ëmmer disponibel sinn, dass d'Dieren op sinn. Mee virun allem awer och duerch den Depot vum Projet de loi 8377, dee genau deen dote Punkt vum Gehälteraccord ëmsetzt, mengen ech, ass déi Motioun hei iwwerflësseg, well se eigentlech schonn amgaangen ass, geléist ze ginn. Dowéinst gëif ech heimat proposéieren, dës Motioun ofzeleenen. Villmools merci.

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Här Bauer. Madamm Braz.

Mme Liz Braz (LSAP) | Mir ënnerstëtze generell all Beméiungen, fir de Sozialdialog oprechtzeerhalen. An deem Sënn gesi mir elo net direkt e Problem, fir dat doten net matzedroen. Mir stëmmen dat mat, mee wéi och scho virdrun a mengen Ausféierungen detailléiert, sti mir awer weider zu deem Accord, sou wéi e bis elo ëmgasat ginn ass.

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Madamm Braz. Madamm Welfring.

Mme Joëlle Welfring (déi gréng) | Jo, also dat hei ass eng Motioun, fir déi mer gewësse Sympathien hunn, well et effektiv drëm geet, den Dialog oprechtzeerhalen. Dat ass prinzipiell eng gutt Saach. Mir hunn awer aus eegener Erfahrung gemierkt, dass hei d'Alternativen net ganz zärich sinn an dass mer och proposéiert haten, souwiesou eng Bilanz ze maachen, eng järelech Bilanz. An dofir géinge mer eis bei dëser Motioun enthalten.

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Madamm Welfring. Ech hunn elo keng aner Wuertmeldungen. Da ginn ech dem Här Goergen d'Wuert.

M. Marc Goergen (Piraten) | Merci, Här President. Also, déi Motioun war a sech aus där Optik eraus, dass nom RTL-Interview d'CGFP nach e Communiqué geschéckt hat, wou drasteet: „Nachdem Serge Wilmes seit Wochen auf Tauchstation war“. An dat krute mer och e Méindeg erzielt, dass den Här Minister net disponibel gewiescht wär an dass iergendwéi déi Sakgaass do wär an déi Verhandlungen net virukomm sinn.

Den Här Minister huet virdrun hei erkläert, dass d'CGFP ganz wuel eng Kompromëssléisung gemaach huet, mee dat war wuel och eng Einbanstrooss, well wann ech Iech richteg verstanen hunn, hutt Dir et mat an de Regierungsrot geholl an et koum keng Géigepropos fir d'CGFP. Dat heescht, et war eng Einbanstrooss, wou d'Regierung si einfach stoegelooss huet.

An an där Optik hu mer geduecht, dass Der mat der CGFP nach eng Kéier schwätzt an do och de Support vun der ganzer Chamber da kritt, fir déi Verhandlungen opzehuelen, well ech mengen, aus dëser Nummer kommt Der just eraus am Dialog. Dir kënnt elo nach méintelaang op stuer schalten, jorelaang. Mee, ech mengen, dat heiten ass eng ganz verfuere Situatioun, a wann een do net den Dialog sicht mat der CGFP, dass een net weiderkënnst.

An ech mengen, wann Dir sot: „Si hunn eng Léisung, mir schwätzen do lo net méi driwwer, déi Léisung ass ofgeleent ouni Géigepropos“, ass dat e Wee, wéi een eigentlech net mat enger Gewerkschaft ëmgeet an dofir hu mer déi Motioun bruecht, fir den Dialog oprechtzeerhalen.

Merci.

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Här Goergen. Dir hutt den Här Minister direkt ugeschwat. Dir wollt d'Wuert nach.

M. Serge Wilmes, Ministre de la Fonction publique | Ech mengen, et kann een natierlech och ëmmer alles widerhuelen, wat ee selwer gesot huet an ouni deem anere vläicht nogelasschert ze hunn. Dat ass och keen Dialog. Dat ass éischter en Dialogue de sours, deen Der da praktizéiert selwer, Här Goergen, bei Iech. Ech mengen, ech hunn et um Radio gesot. Ech hunn et hei virun der Chamber gesot, also an der voller Effentlechkeet, wéi dacks mer scho matenee geschwat hunn, datt mir selbstverständlech als Regierung wëlle weiderhi mat der CGFP iwwer esou vill wichteg Saache schwätzen.

Ech muss awer och soen, wat den Här Bausch gesot huet, do schléissen ech mech awer un: Dialog heescht och net, datt ee bei allem muss averstane sinn. Dat ass net en Dialog. Dat ass net en Dialog! D'Definitioun vun Dialog heescht, sech géigesäiteg austauschen, an da kann een och emol soen: „Do si mer net averstanen.“ Mir sinn an enger Demokratie. Ech mengen, datt dat nach ëmmer d'Fräiheet ass, sech net eens ze sinn. A wann een dann nach ëmmer mengt, et hätt een awer Recht, da gëtt et Moyene fir ze probéieren, dat och nach anzekloen, wou ee mengt, dat missen ze maachen. Mir haten hei eng Propos kritt, wou mir

effektiv gesot hunn: „Esou ass dat fir eis keng“, well am Endeffekt ass et jo awer duerch d'Geständnis, datt ee wéilt e Bewäertungssystem hunn, mee et nennt een et net „Bewäertung“. Ass dat eng seriö Propos? Mir hunn dat net fonnt. Dann ass dat och net eppes, wat ee kann dann diskutéieren.

Mee eis Bereetschaft, fir weiderhi mat der CGFP wéi vill aner Saachen ze diskutéieren, déi wichteg si fir déi 35.000 Staatsbeamtinnen a -beamten, ass net eleng den Appreciationssystem bei der Arméi. Deen anere gëtt ofgeschaaft iwwert e Gesetzesprojet, deen ech deposéiert hunn, sou wéi et verhandelt an ausgemach ginn ass mat der CGFP. Do gëtt dat respektéiert, rigoureusement, a mir hunn nach esou vill aner Sujeten an do invitéieren ech och d'CGFP, mat eis dorobber anzegoen, fir am Sënn an am Interêt vun eise Staatsbeamtinnen a -beamten do mat eis driwwer ze diskutéieren, well do brauche mer se ganz kloer.

M. Claude Wiseler, Président | Merci. Domat, mengen ech, wier jiddwerengem seng Positioun kloer.

An da komme mer zum Vott iwwert dës Motioun.

Vote sur la motion 3

Ech maachen de Vott op. De Quorum ass erreecht. Vote par procuration. An de Vott ass ofgeschloss.

D'Resultat vum Vott ass: 16 Jo-Stëmmen, 35 Nee-Stëmmen an 9 Abstentiounen. Dës Motioun ass also ofgeleent mat 35 Nee-Stëmme géint 16 Jo-Stëmme bei 9 Abstentiounen.

Ont voté oui : M. Dan Biancalana, Mmes Taina Bofferding, Liz Braz, Francine Closener, M. Yves Cruchten, Mme Claire Delcourt (par M. Georges Engel), MM. Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen et Mme Paulette Lenert (par Mme Taina Bofferding) ;

MM. Sven Clement, Marc Goergen et Ben Polidori ;

MM. Marc Baum et David Wagner.

Ont voté non : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp (par Mme Diane Adehm), MM. Maurice Bauer, Jeff Boonen, Alex Donnersbach, Emile Eicher, Félix Eischen (par Mme Françoise Kemp), Paul Galles, Christophe Hansen (par M. Laurent Mosar), Max Hengel, Mme Françoise Kemp, M. Marc Lies (par Mme Nathalie Morgenthaler), Mmes Octavie Modert, Nathalie Morgenthaler, MM. Laurent Mosar, Marc Spautz (par M. Max Hengel), Charel Weiler (par M. Michel Wolter), Mme Stéphanie Weydert, MM. Claude Wiseler, Michel Wolter et Laurent Zeimet ;

Mme Barbara Agostino, MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mmes Simone Beissel, Corinne Cahen, MM. Luc Emering, Fernand Etgen, Patrick Goldschmidt, Gusty Graas, Mmes Carole Hartmann, Mandy Minella, Lydie Polfer (par M. André Bauler) et M. Gérard Schockmel.

Se sont abstenus : MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup, Mme Alexandra Schoos et M. Tom Weidig ;

MM. François Bausch, Meris Sehovic, Mmes Sam Tanson et Joëlle Welfring.

An domat wär dës Punkt vum Ordre du jour am Prinzip ofgeschloss.

9. Dépôt d'une proposition de loi par M. Marc Goergen

Dir wollt nach eppes ...

M. Marc Goergen (Piraten), auteur | ... Proposition de loi.

M. Claude Wiseler, Président | Dir wollt eng Proposition de loi deposéieren, dann hutt Dir d'Riednerpult fir Iech.

Exposé

M. Marc Goergen (Piraten), auteur | Merci, Här President. Ech mengen, mäi kleng Fanger hat mer et schon am Viraus gesot, dass warscheinlech den Artikel 32 wäert am Gesetz bleiwen. Deemetspriechend maache mer eng Proposition de loi, fir den Artikel 32 aus dem Arméigesetz erauszehuelen.

Merci.

8378 – Proposition de loi modifiant la loi du 7 août 2023 sur l'organisation de l'Armée luxembourgeoise et modifiant :

1° la loi modifiée communale du 13 décembre 1988 ;

2° la loi modifiée du 27 juillet 1992 relative à la participation du Grand-Duché de Luxembourg à des opérations pour le maintien de la paix et des opérations de prévention, ainsi que de gestion de crise ;

3° la loi modifiée du 9 décembre 2005 déterminant les conditions et modalités de nomination de certains fonctionnaires occupant des fonctions dirigeantes dans les administrations et services de l'État ;

4° la loi modifiée du 25 mars 2015 fixant le régime des traitements et les conditions et modalités d'avancement des fonctionnaires de l'État

M. Claude Wiseler, Président | Dat war eng kuerz Explikatioun.

(Interruptions)

Villmools merci, Här Goergen.

10. Question élargie n° 6 de Mme Alexandra Schoos sur le suivi de la pandémie Covid-19

An da komme mer zum nächste Punkt vum Ordre du jour, zur erweideter Fro Nummer 6 vun der Madamm Alexandra Schoos iwwert de Suivi vun der Covid-19-Pandemie. Den Auteur vun der Fro huet 5 Minutten Zäit fir seng Haaptfro an no der Äntwert, wann e wëllt eng zousätzlech stellen, och nach fir seng Zousatzfro. An d'Regierung huet 10 Minutten Zäit, fir Iech ze äntweren. Madamm Schoos, et ass un Iech.

Mme Alexandra Schoos (ADR) | Merci, Här President. Den 23. Mäerz 2023 gouf an deem héijen Haus mat e puer Korrekturen, déi vun der LSAP-Fraktioun gefrot goufen, eestëmmege eng Motioun ugeholl, déi Dir, Här President, am Numm vun der CSV-Fraktioun deposéiert hat. D'ADR hat déi Motioun matgestëmmt, obwuel si selwer eng Resolutioun hei virgeluecht hat, déi eng wierklech onofhängeg Kommissioun ënnert der Autoritéit vun der Chamber a mat all Accès op all Dokumenter verlaangt hat. Leider gouf dat net ugeholl an et muss ee sech froen, firwat net.

Zesummegefaasst goug et an där Motioun vun der CSV ëm d'Asetze vun enger Enquêtékommisssioun – an de richtege Wierder, wéi et an der Motioun wierklech stoug: „groupe d'experts indépendants“ –, fir déi verschide Moosnamen am Kader vum Kampf géint de Covid ze evaluéieren an e ganzheetlechen an detailléierte Bilan virzeleeën an dobäi notament och d'Proportionalitéit an den diskriminatoresche respektiv nondiskriminatoresche Charakter vun deenen Decisiounen ze bewäerten.

Zu deene Passagen, déi op Wonsch vun der LSAP, déi zu deem Zäitpunkt nach de Gesondheitsminister gestallt huet, gestrach goufen, huet interessanterweis och deen hei gehéiert: „sachant qu'il existe beaucoup d'incertitudes quant à l'efficacité des différentes mesures“.

Obwuel se eis an enger Rei Punkten net wäit genuch gaang ass, Här President, goufe mat Ärer Motioun eng Rei Feststellungen, déi bis dohi leider Gottes där

ausschliisslecher Positioun vun der ADR entsprach hunn, och heibannen zum eestëmmege Konsens. Eleng d'Ursaachen opzezielen, firwat d'Bierger sech eng Opschaffung vun deene Moosname wënschen, géif vill Zäit an Usproch huelen, mee e puer siefen der awer genannt: Déi eng hu sech ënnert dem allgemengen Impfdrock ausgegrenzt gefillt a mat hire Bedenke gouf souguer hei op der Chambertribün de Geck gemaach. Anerer ware vläicht geimpft a gestest a konnten nawell net méi wéi eng Stonn bei hir Léifst an d'Spidol, well et nun emol esou virgesi war. An e groussen Deel stellt sech och nach ëmmer d'Fro iwwert d'Impffolgen an d'Impfschied, an dat net nëmme hei am Land, mee och am noen Ausland.

Dowéinst meng Froen hei un d'Madamm Gesondheitsminister: Gesäit d'Madamm Minister vir, dem Uleies vun där Motioun Rechnung ze droen? Falls net, firwat net?

Zweet Fro: Wéi e Gremium ass bis ewell mat de Virbereedungsarbechte beoptraagt?

Drétt Fro: Wéi soll sech déi eigentlech Enquêtékommisssioun herno zesummesetzen, virun allem och, fir de Charakter vun der Onofhängegkeet vun där Kommissioun ze garantéieren? Wéi eng Experten aus wéi enge Beräicher goufe bis ewell gefrot, ob si wëlle matschaffen? Wéi eng Verrieder vu gesellschaftleche Gruppe solle mat un deem Dësch setzen? Kréie Privatleit d'Méiglechkeet, sech fräiwëlleg an der Kommissioun ze engagéieren?

Véiert Fro: Lait en Dokument vir, dat d'Missioune vun der Enquêtékommisssioun definéiert? Ass dëst Dokument am Sënn vum gesamtgesellschaftleche Charakter vun där Aufgab ëffentlech zougänglech? Falls net, bis wéini a wou?

Déi fënneft Fro: Wéi eng finanziell Ressourcë sollen där Enquêtékommisssioun zougeduecht a wéi eng personell Ënnerstëtzung soll hir zur Säit gestallt ginn?

Eng sechst Fro: Ass virgesinn, d'Sitzunge vun der Enquêtékommisssioun live ze iwwerdroen oder an enger ëffentlech zougänglecher Mediathék ze archivéieren, oder gëtt sech op Rapporte beschränkt?

Siwert Fro: Wéi eng Dokumenter sollen zougänglech gemaach ginn? Gehéieren dozou sämtlech Dokumenter, esou wéi se op Basis vum Artikel 75 vun där neier Verfassung fir d'Chamber virgesi sinn, notament och d'Vaccine Order Forms, déi der Chamber no engem Brëif vum Här President un den Här Staatsminister vum 27. November 2023 sollen zougestallt ginn? Falls net, firwat net?

Déi lescht Fro: Kéint d'Madamm Minister sech virstellen, d'Chamber zum Beispill iwwert de Wee vun der Gesondheitskommissioun zukünfteg reegelméisseg mëndlech a schrëftlech iwwert de Stand vun de Virbereedungsarbechten ze informéieren?

Ech soen Iech Merci.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Madamm Schoos. Dann ass d'Wuert fir d'Madamm Minister fir Gesondheet a sozial Sécherheet. Madamm Ministesch.

Mme Martine Deprez, Ministre de la Santé et de la Sécurité sociale | Merci fir déi ganz Rei vu Froen. Also d'Dokument, dat ech zougestallt krut, fir haut hei dozou Stellung ze huelen, dat huet eigentlech mol guer keng Fro beinhalt. Do steet: „Entspriechend den aktuellen Entwicklungen an eisen Nopeschlänner, wat d'Opschaffe vun der Gestiou vun der Covid-pandemie ugeet, géing ech d'Madamm Minister gär froen, wéi wäit mir hei zu Lëtzebuerg sinn, wat dës Sujet betrëfft.“ An duerfir wollt ech dann elo mol fir

d'éischt op déi Fro agoen an da kucke mer, ob déi aner nach néideg sinn.

Ech sinn elo an de leschte Méint relativ vill an eisen Nopeschlänner ënnerwee gewiescht an och op europäeschem Plang, op OCDE-Niveau, op OMS-Niveau, an ech kann Iech soen, datt eigentlech néierens esou wéi hei zu Lëtzebuerg den Detail gewosst ass vun alle Reegelen, déi en place waren, vun der ganzer Lëscht vu Gesetzter, déi een als Laie kann integral novollzéien, an all Reaktiounen dorobber, all Question-parlementairen ëffentlech zougänglech sinn.

A mengem Tour duerch d'Länner hunn ech gemierkt, datt et eng Rëtsch Expertegruppe gëtt, déi sech autonom mat der Opschaffung befaasst hunn. Et gëtt och Länner, wou Expertegruppen op Unien Opträg kruten, fir dat ze maachen, mee déi dréie sech haapt-sächlech ronderëm d'wirtschaftlech Konsequenzen. Dat heescht, esou ee richtegen, dee sech ëm gesondheetlech Konsequenzen dréit, hunn ech net fonnt, ausser een an Éisträich, wou och e Grupp vun Experte sech op de Wee gemaach huet, fir ze kucken, wat néideg war, wat méi oder manner proportionell war, wat méi oder manner ubruecht war. An op dee ginn ech herno nach eng Kéier e bësse méi am Detail an.

Wat si mer elo zu Lëtzebuerg amgaang ze maachen? Ma mir sinn nach amgaange mat enger Rëtsch Petitiounen, déi do hänken. Déi mussen nach opgeschafft ginn. Mir haten am Hierscht nach Question-parlementairen, am fréie Fréijoer nach Question-parlementairen, déi mer beäntwert hunn. Dann hu mer am Oktober 2022 e Bericht virgestallt kritt vun der OCDE, wou eng Rëtsch Recommandatiounen dra waren, déi an der Santé opgeschafft ginn, déi am Detail opgeschafft ginn, a wou mer gären eng Kéier e Rapport maachen iwwer all déi Mesüeren, wéi se opgeschafft ginn.

Just e Katalog fir unzefänken, e puer vun deenen, déi dodraner stoungen: Mir missten en eenzegen Informationssystem hunn duerch déi ganz Santé. Dat ass natierlech am Kader vun dem Alter vun der Digitalisatioun eng Evidenz, mee dee gëtt et awer nach net. Dat heescht, dee si mer amgaang, en place ze setzen. Mir misste besser an eise Secteur investéieren um Niveau vun den Aarbechtskräften. Mir missten d'Aarbecht anescht verdeelen, Pratique avancée maachen, Centres de soins primaires en place setzen, den Image vum Personnel médical et soignant fleegen. Och dat si mer amgaang ze maachen. Net méi spët wéi virun zwou Wochen hate mer eng Petitioun, fir de Beruff vum Aide-soignant besser duerststellen.

Dann e konkrete Projet, dee schon am Avant-projet de loi ënnerwee ass an deen deemnächst wäert an de Regierungsrout kommen, dat ass dee vun der Centrale d'achat. Och do ass et am Ufank vun der Pandemie flagrant gewiescht, wéi mann koordinéiert mer d'Material disponibel haten. An dat war eng vun deene grouse Recommandatiounen, déi komm ass vun der OCDE an déi mer direkt ëmgesat hunn an déi och während der Pandemie schon ëmgesat ginn ass. Dann d'Reserve sanitaire, do si mer bewonnert ginn, datt mer déi relativ schnell stoen haten. An déi wäert och weider bestoe bleiwen. An déi ganz Kommunikatiounschäinën tëschent Santé, Famille, Educatioun, HCPN an esou weider mussen a wäerten och op de Leescht geholl ginn.

Enn dëses Joers kënn nach e Rapport derbäi. Dat ass e méi medezinneschen, och um Niveau vun Europa, wou d'Länner gepréift ginn op déi méi gesondheetlech Aspekter. Dat ass de Rapport vum ECDC.

Wat maache mer elo an deenen nächste Wochen a Méint? Mir hunn herno nach eng Heure d'actualité iwwert den Accord pandémie, deen direkt reliéiert